

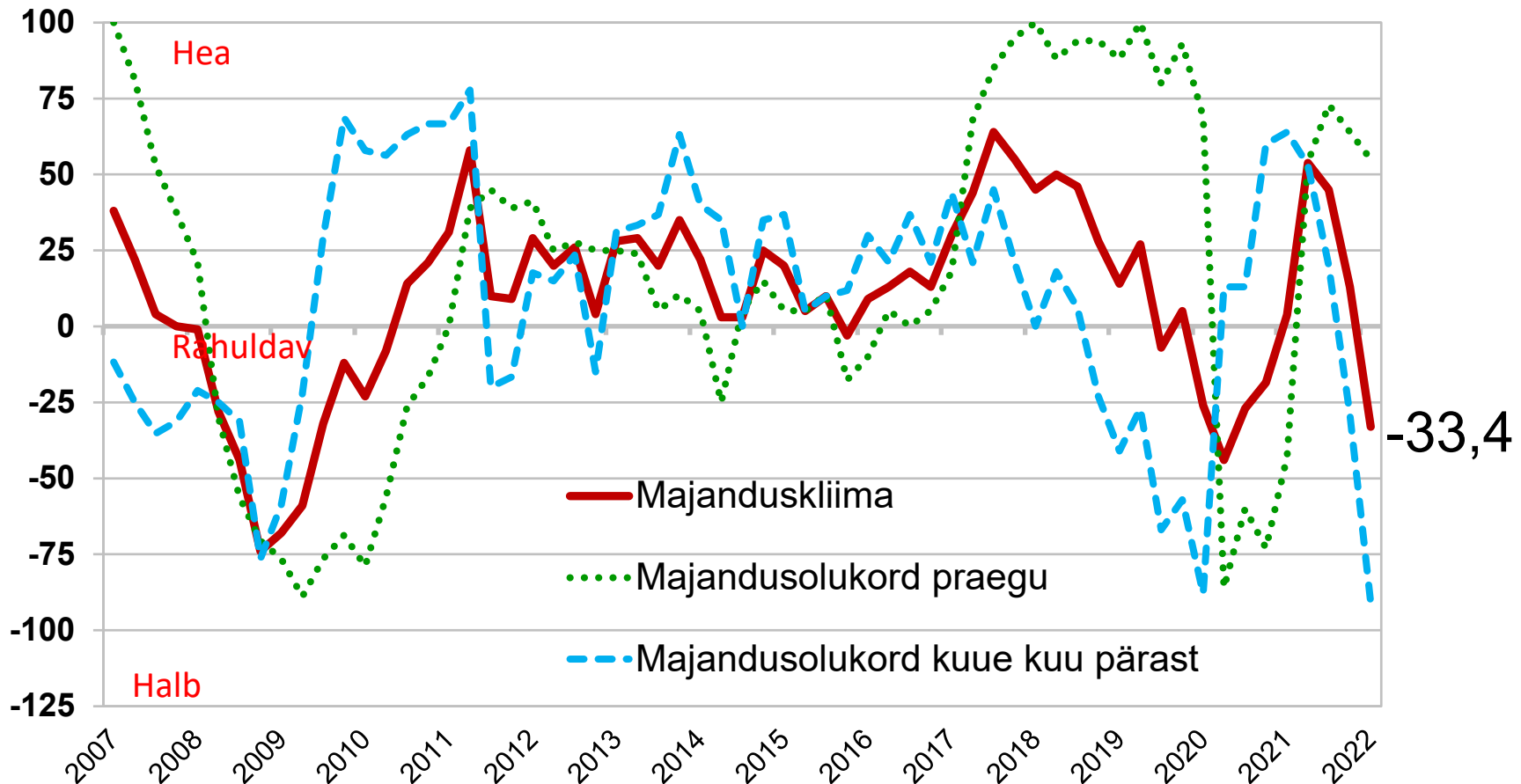

1 (220) 2022

Väljaanne KONJUNKTUUR annab iga kvartali alguses operatiivse ülevaate olukorrast Eesti majanduses ja prognoosi lähemaks 3-6 kuuks

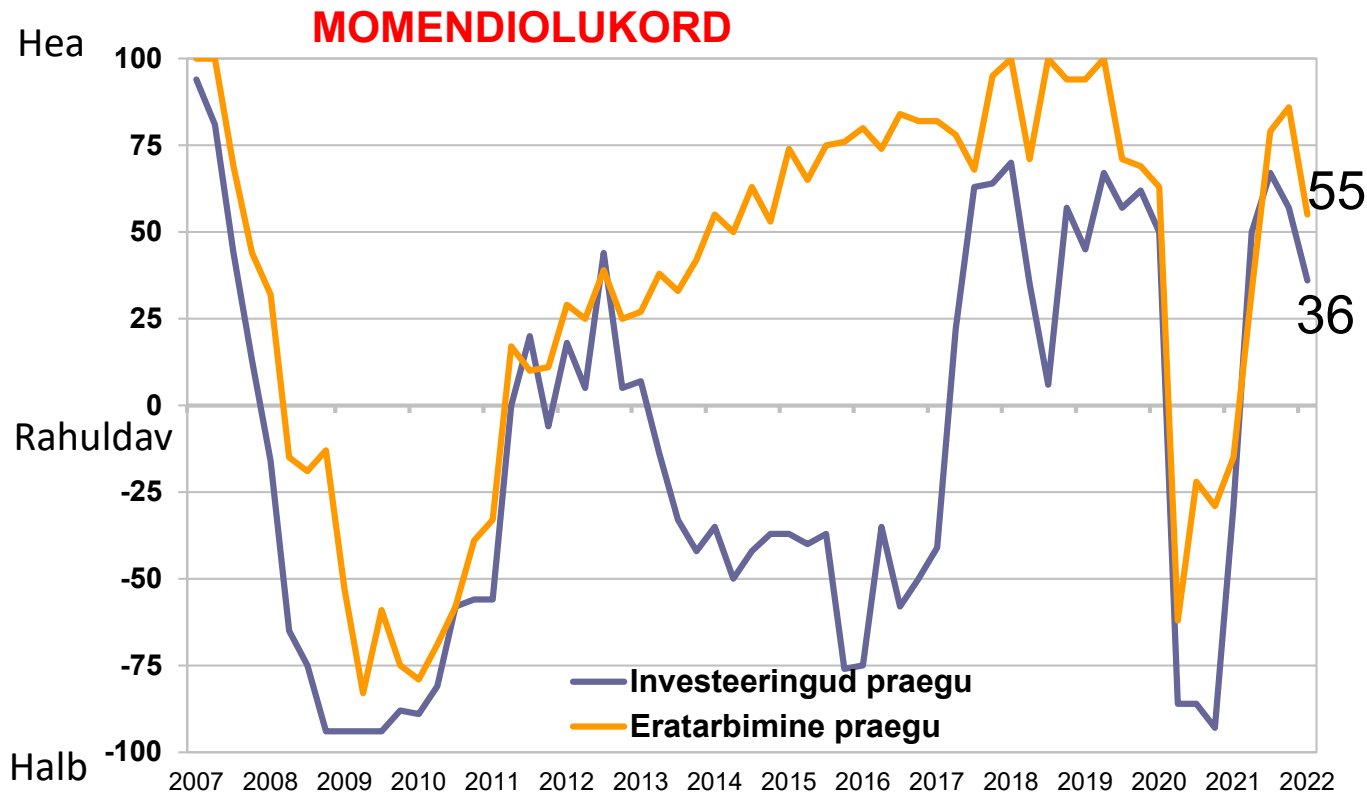

Ekspertide märtsis antud hinnangul Eestis majanduskliima jahtub

Eesti eratarbimise ja investeeringute olukord

(märts 2022, ekspertide hinnang 2007–2022; min = -100, max = +100)

6 KUU PÄRAST

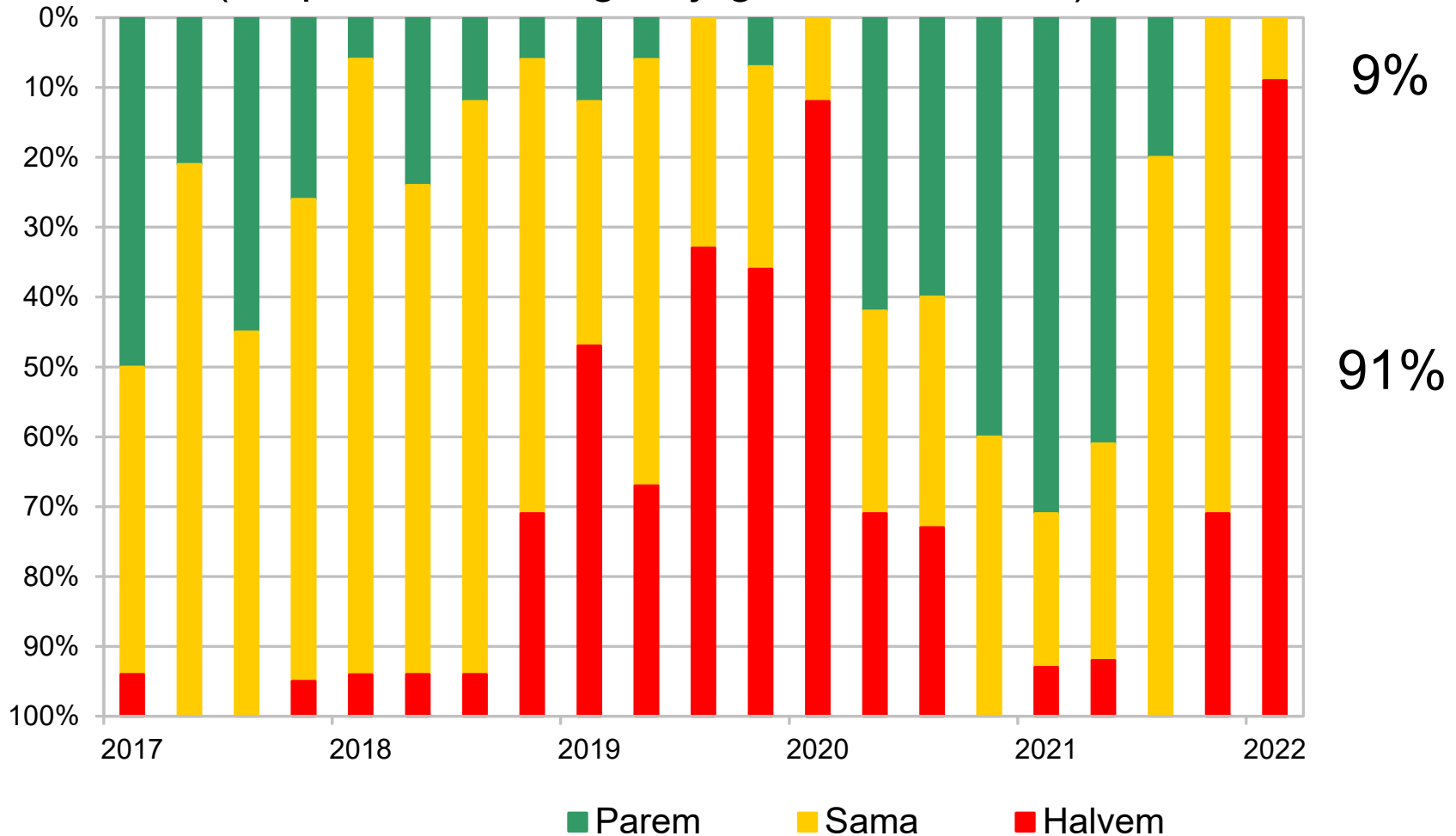
INVESTEERINGUD

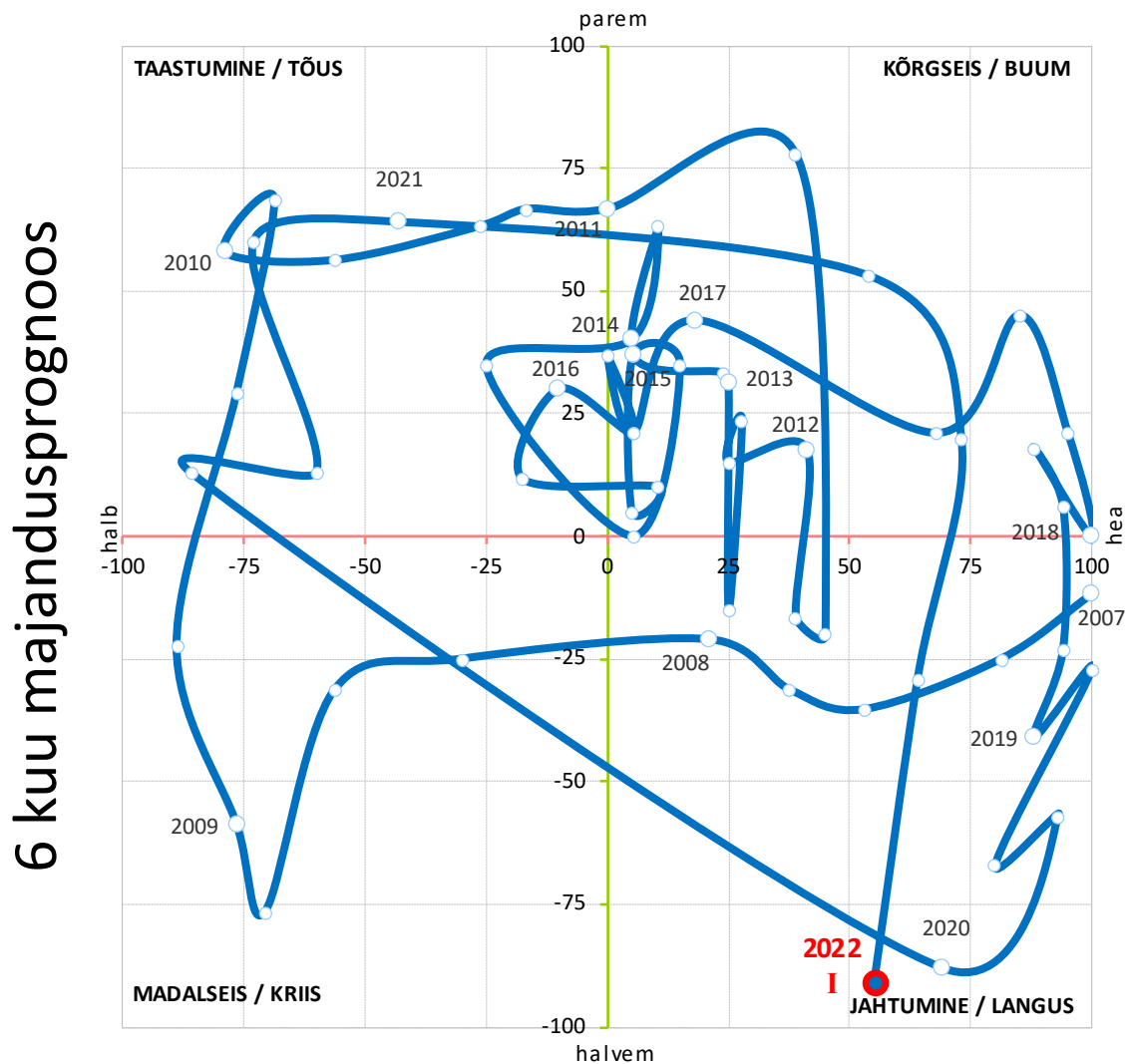
parem	0%
sama	9%
halvem	91%
SALDO	-91

ERATARBIMINE

parem	0%
sama	9%
halvem	91%
SALDO	-91

Eesti majanduse olukord 6 kuu pärast (ekspertide hinnangute jagunemine %-des)

Jooksev majandusolukord

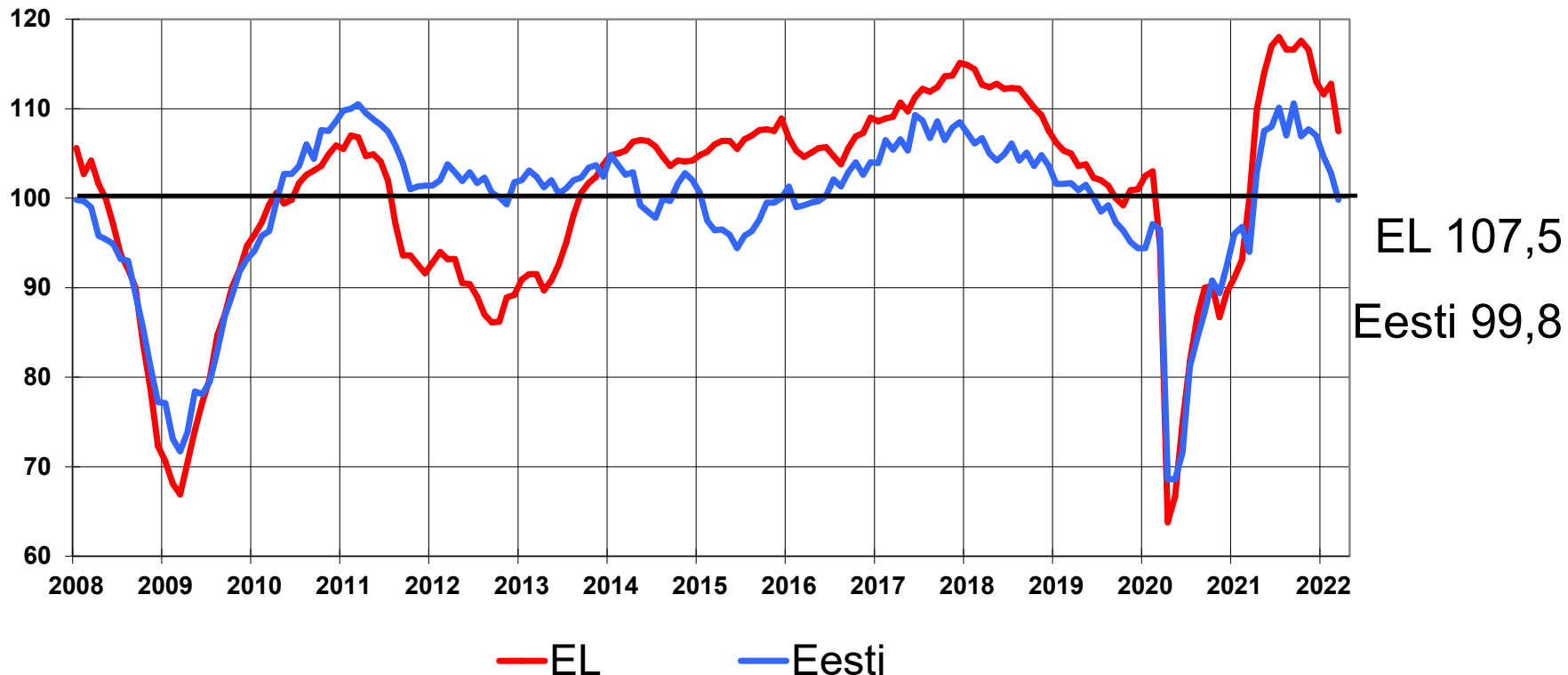
Ekspertide hinnang (%)

Probleem	Probleemi raskusaste (max=100)		Muutus +/-
	Märts 2022	Märts 2021	
Oskustööjõu puudus	91	86	+5
Ebasoodne investeerimiskliima välisinvestoritele	91	15	+76
Vähene innovatsioon	55	71	-16
Rahvusvahelise konkurentsivõime vähesus	55	46	+9
Kaubandustökked ekspordile	55	38	+17
Poliitiline ebastabiilsus	55	15	+40
Ebapiisav nõudlus	18	86	-68
Ebapiisav infrastruktuur	18	14	+4
Juriidilised ja administratiivsed takistused äritegevusele	18	38	-20
Võlgade ebaefektiivne haldamine	18	23	-5
Korruptsioon	18	15	+3
Vähene usaldus valitsuse majanduspoliitika suhtes	9	54	-45
Kapitali vähesus	9	14	-5
Sissetulekute ebavõrdne suurenemine	9	46	-37
Keskpanga poliitika vähene usaldusväärsus	0	0	-
Keskmine raskusaste	35	37	-2

Majandusaldusindeks

(äribaromeetrid + tarbijabaromeeter; 1990–2021 = 100)

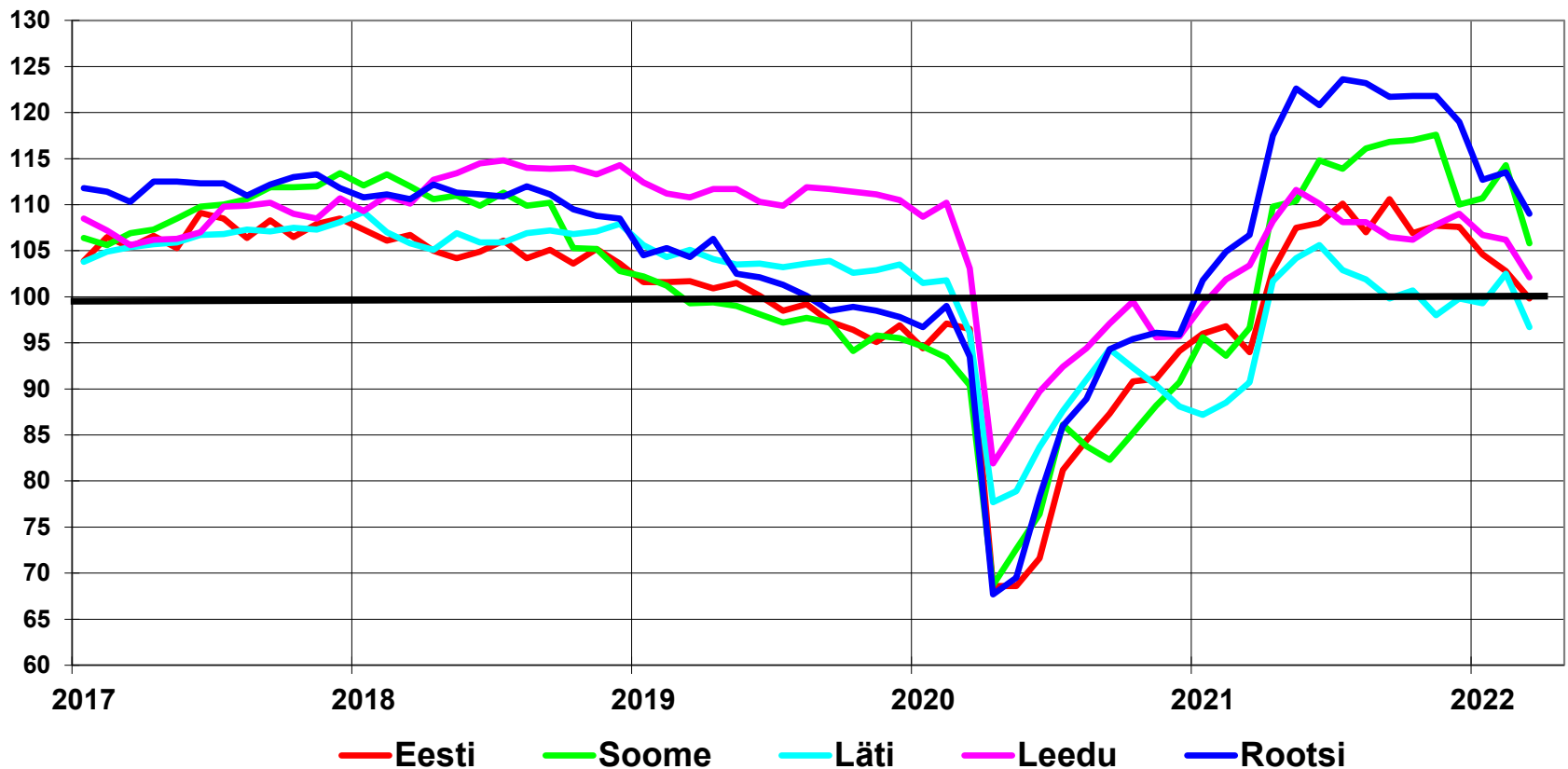
EL-s majandusaldus oli madalaimal tasemel 2020. a aprillis, k.a märtsis oli majanduskonjunktuur parem pikaajalisest keskmisest, kuid viimase Covid laine mõjul ja eriti Vene –Ukraina sõja mõjul langustrendis. Eesti majandus oli halvimas seisus 2020. a aprillis/mais, taastumises oli kiire, nüüd on koroonakriisi viimase laine ja Vene-Ukraina sõja mõjul taas languses.

Majandusosalduindeks (ESI)

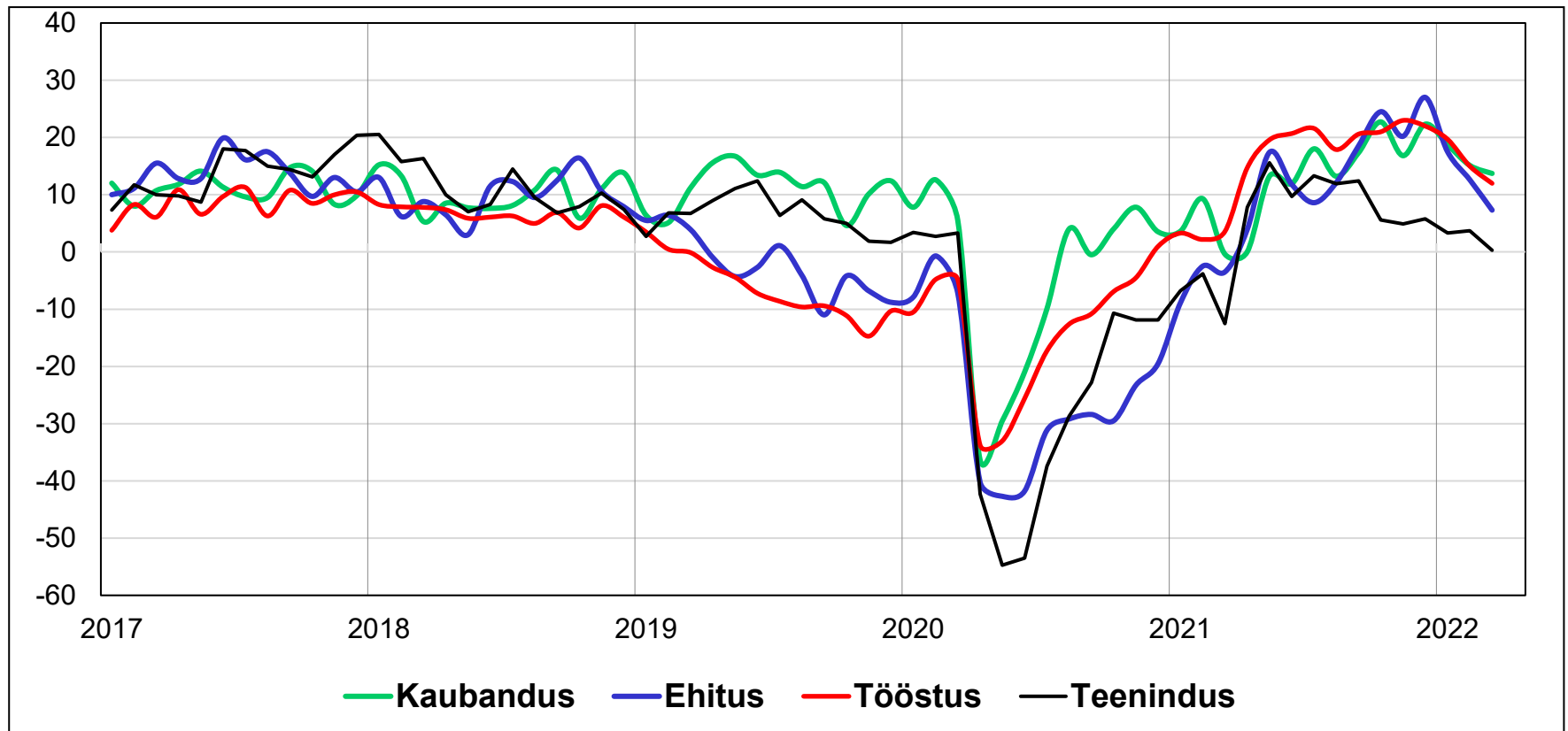
(1990–2021 = 100)

Soomes, Rootsis majandusosaldu parem, kuid samuti languses

Eesti äri sektorite kindlustunde indikaatorid (sesoonselt silutud)

Kõigis majandussektorites kindlustunne vähenenud.
Kõige suuremad probleemid on jätkuvalt turismisektoris.

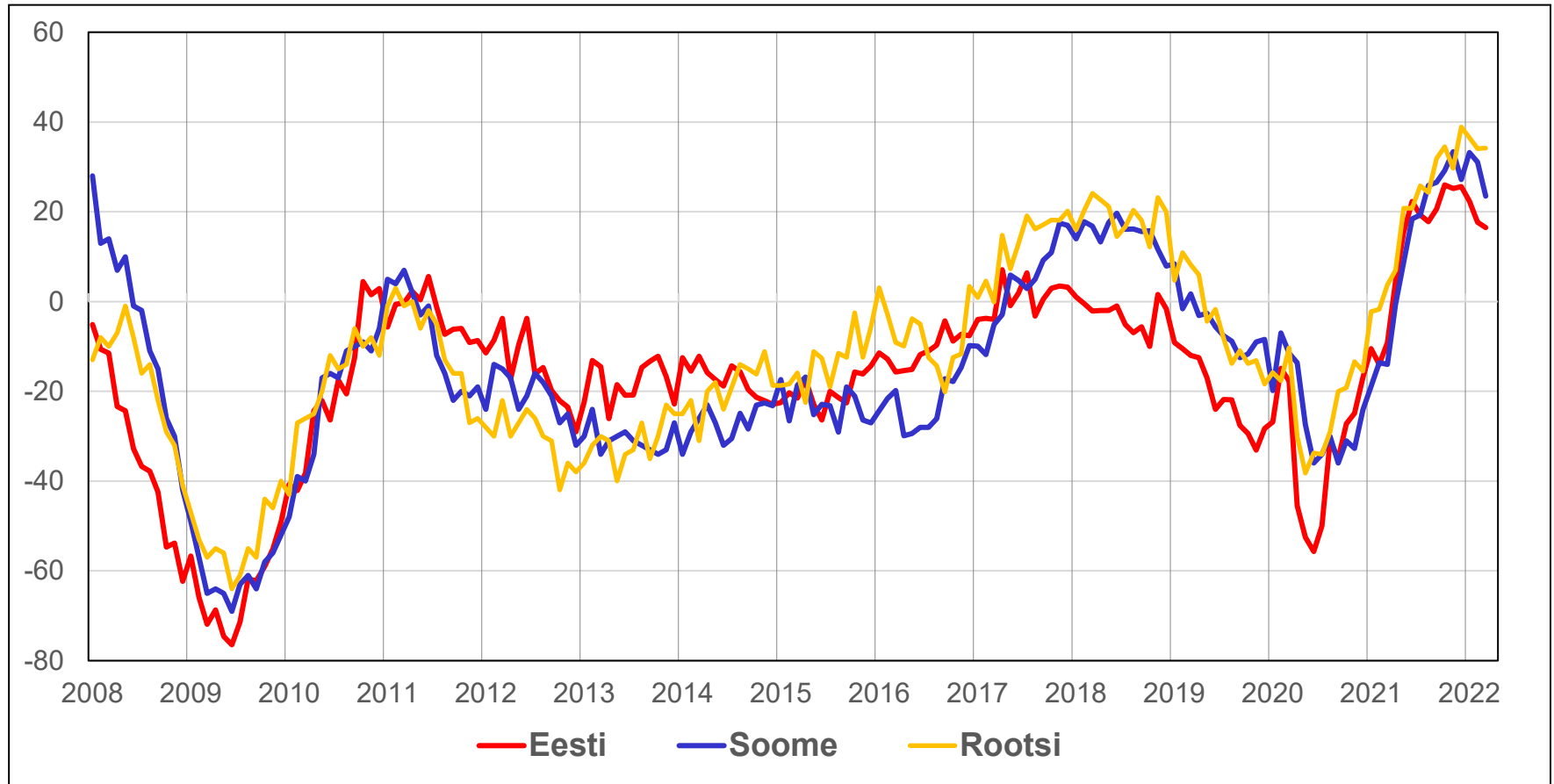

Majandusosaldu ja kindlustunde indikaatorid (sesoonselt silutud)

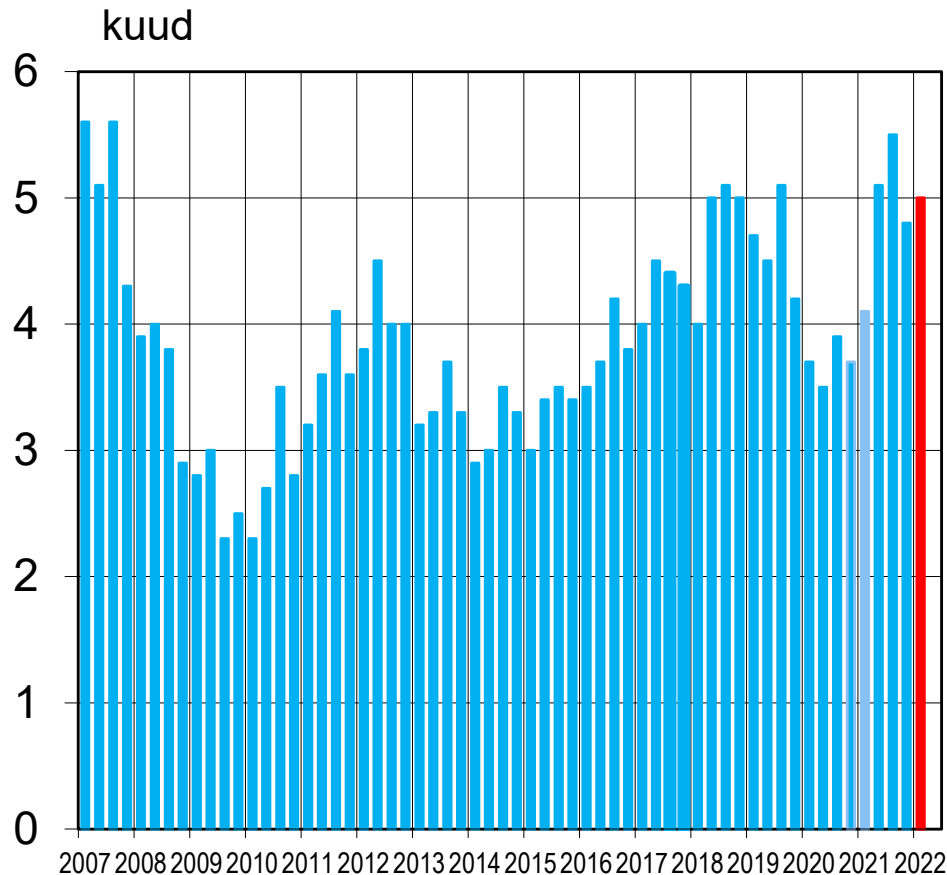
	Keskmine (1992-2021)	Detsember 2021	Märts 2022
Majandusosaldu	100	107,6	99,8
Tööstuse kindlustunne	3,4	21,6	12,0
Kaubanduse kindlustunne	9,9	22,3	13,7
Ehituse kindlustunne	-1,4	27,0	7,3
Teeninduse kindlustunne	7,7	5,9	0,3
Tarbijaosaldu	-7,0	-8,8	-15,7

Parem pikaajalisest keskmisest
Halvem pikaajalisest keskmisest

Tööstuse tellimuste portfelli (saldod, sesoonselt silutud)

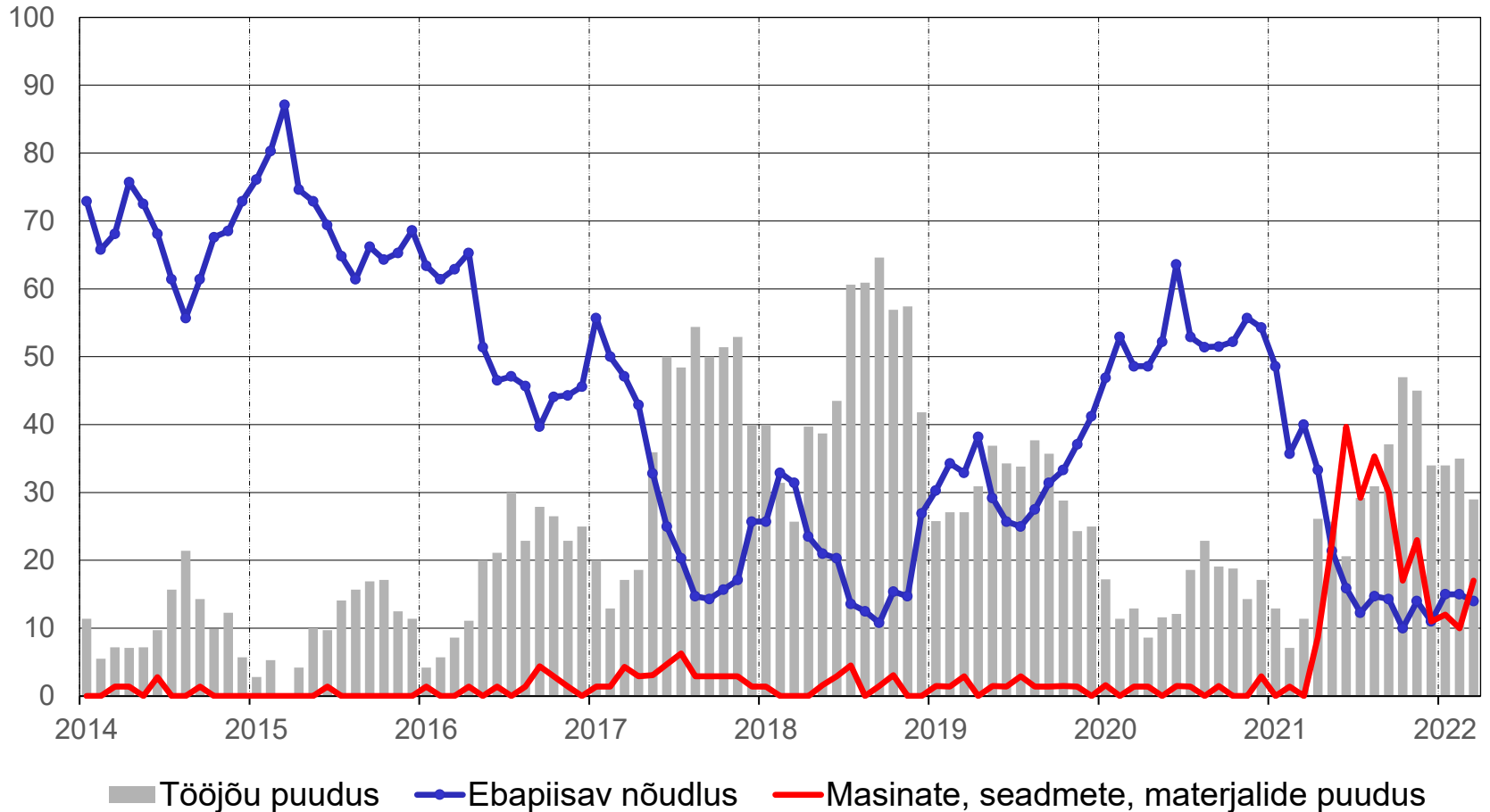

Ehitusettevõtete lepingute maht ja tootmisvõimsuste rakendatus

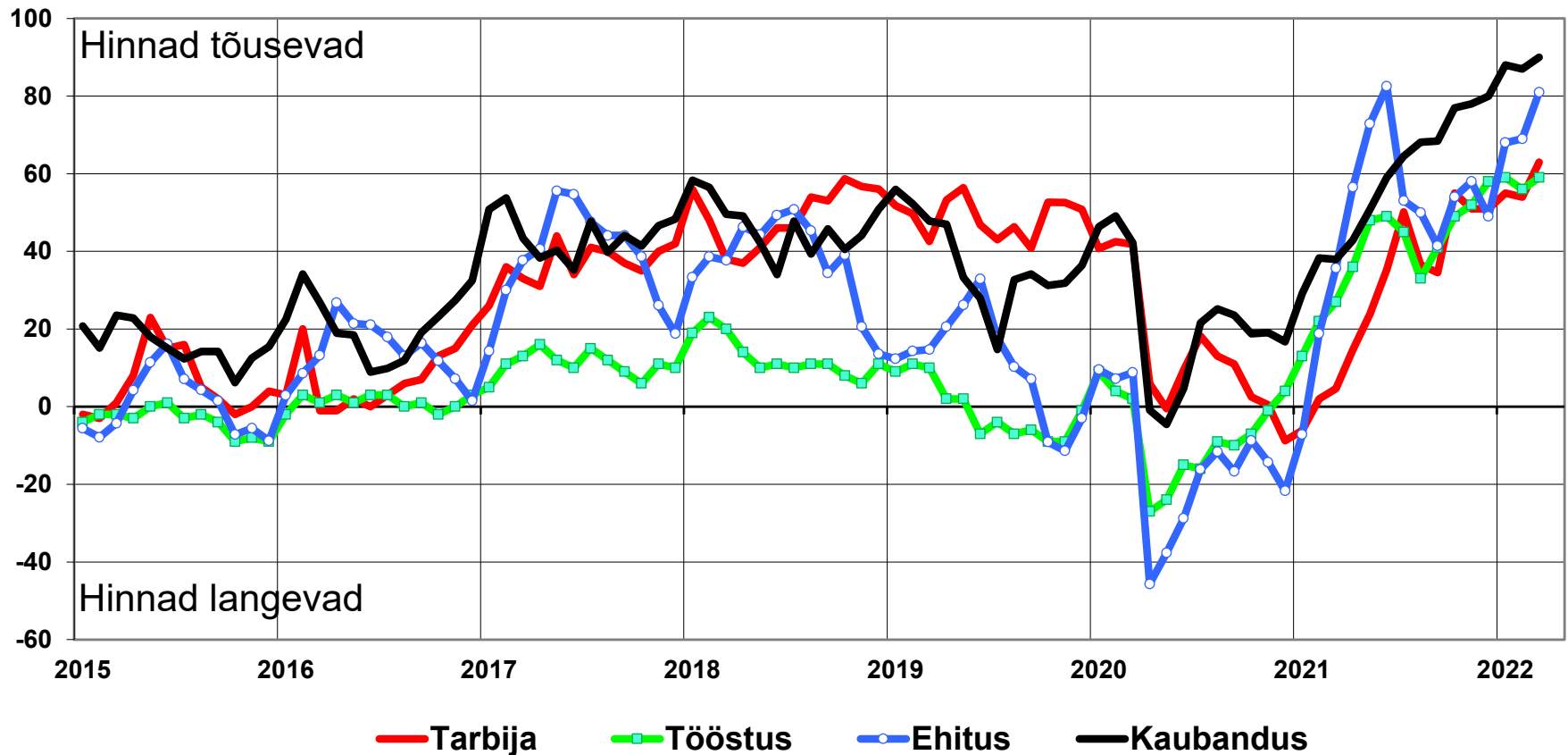

- Lepingud tagasid 2022 a. I kvartalis töö 5 kuuks (aasta tagasi 4,1 kuud).
- Tootmisvõimsuste rakendatus I kvartalis oli 80%, mis on parem eelmise aasta sama kvartali tasemest.
- Märtsis oli taas tööjõu nappus suurimaks tööd takistavaks teguriks. Seda nimetas 29% ettevõtetest.

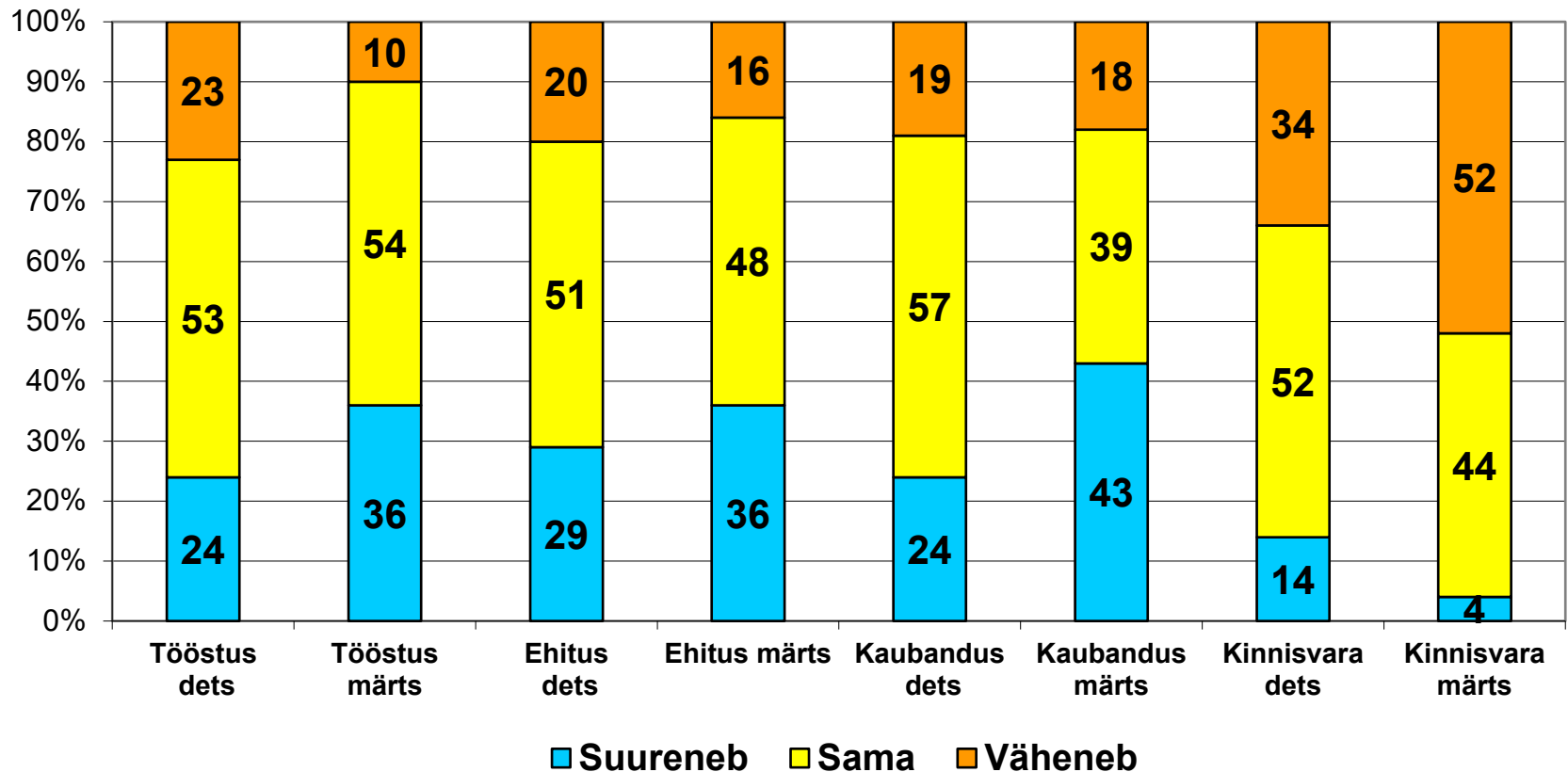
Ehitustegevust piiravad tegurid (% ettevõtetest)

Ettevõtjate hinnatõusu prognoos 3 kuuks (saldo) ja tarbijate inflatsiooniootused järgnevaks 12 kuuks (saldo)

Toodangu/teenuste mahu kasv järgneva 3 kuu jooksul (märts 2022, % vastanutest)

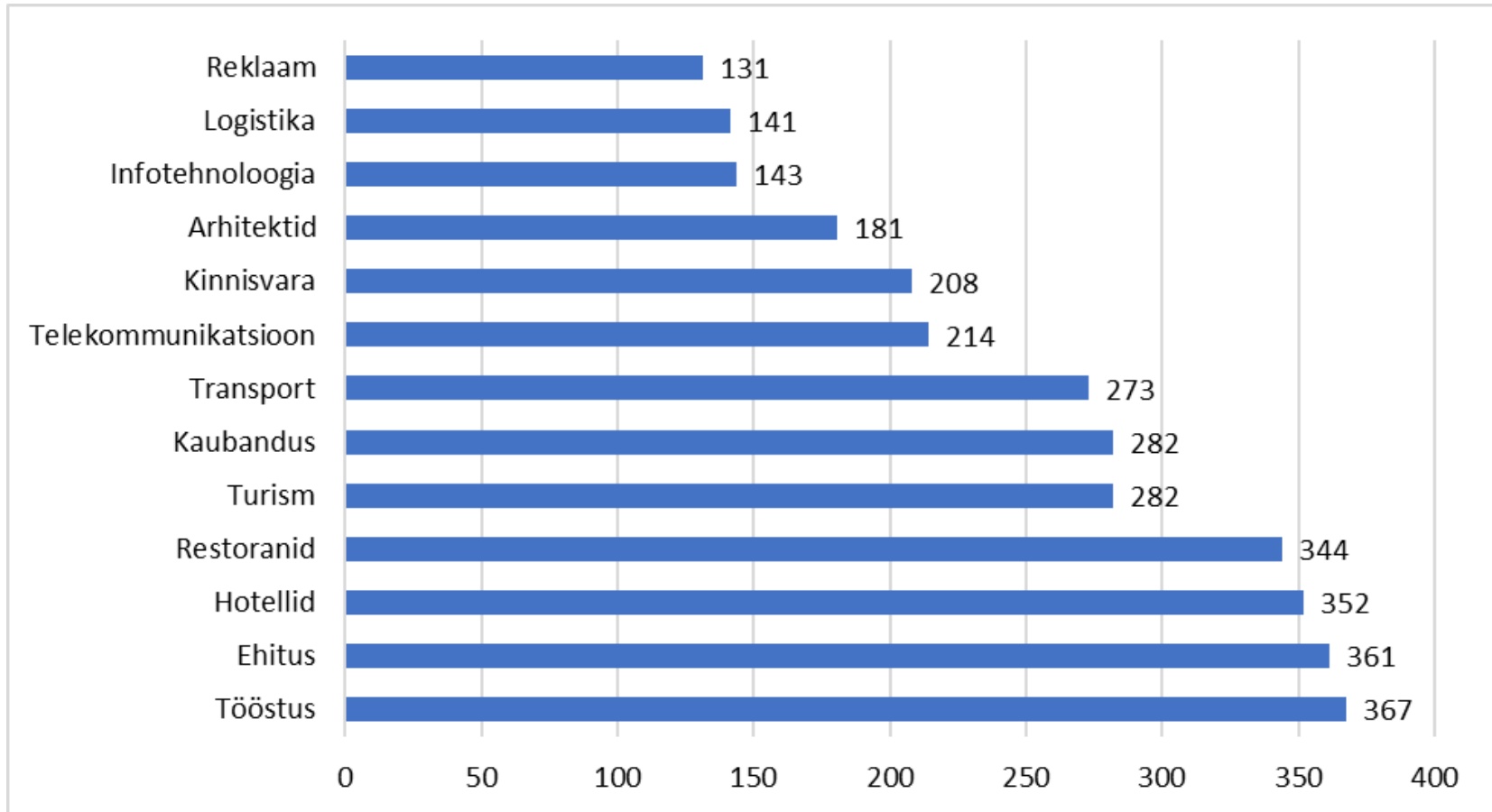

Covid-19 tekitatud probleemid

(probleemi nimetanud ettevõtete %)

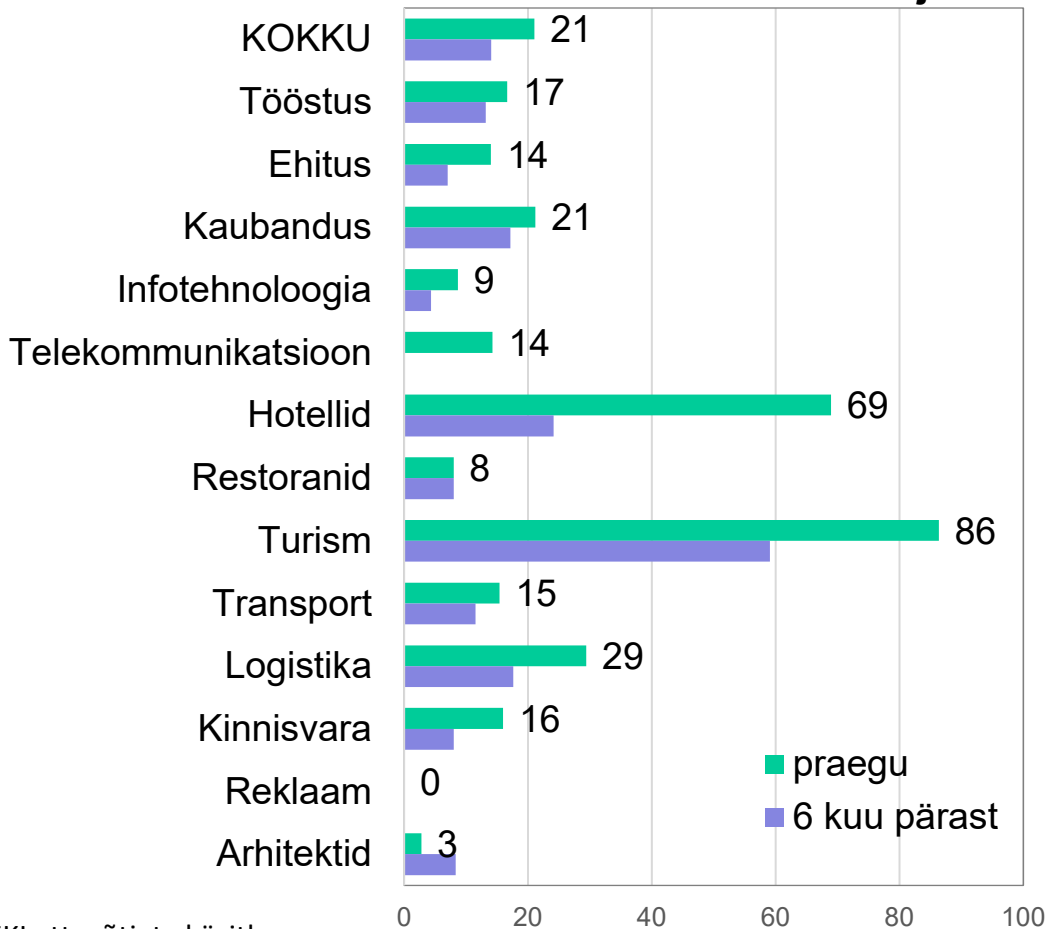
	2020 märts	2021 märts	juuni	sept	dets	2022 märts	sept (prognoos)
Probleemid tootmissisendite hankimisel	15	22	32	36	37	33	24
Vähenenud nõudlus toodangu/teenuse järele	68	46	29	20	22	21	14
Ettevõtte seiskumine		6	3	1	3	2	2
Probleemid suurenenud nõudluse rahuldamisel	6	10	27	24	26	17	9
Töötajate osaline puudumine (haiged jne)	42	49	33	37	43	58	17
Vajaliku välistööjõu puudumine		8	8	14	18	15	9
Vajadus töötajaid sundpuhkusele saata	41	15	4	3	5	2	2
Vajadus töötajaid koondada	25	12	5	3	4	1	3
Vajadus töötajatel palka vähendada		17	8	5	3	4	4
Likviidsusprobleemid	27	6	5	3	3	4	4
sh raskused maksude tasumisel		9	6	3	5	4	4
sh raskused laenu-, liisingumaksete tasumisel		5	3	2	3	2	2
Probleemid klientidelt raha kättesaamisel	26	19	15	11	12	13	12
Raskused pangalaenu saamisel		8	6	4	6	4	3
Vajalike komandeeringute ära jätmine	34	38	33	29	30	26	12
Kallinenud sisendite (kaubad ja teenused) hinnad	10	32	55	59	62	55	42
Lisanduvad kulud (puhastamine, töö ümberkorraldamine jne)	40	41	32	31	31	25	15
Probleemid lõpptoodangu kliendile tarnimisel	16	8	9	9	8	6	5
Pankrott, ettevõtte likvideerimine		1	0	0	0	0	1

COVID-19 probleemide esinemine majandusharuti (2022. a märtsis, 20 nimetatud probleemi % summa)

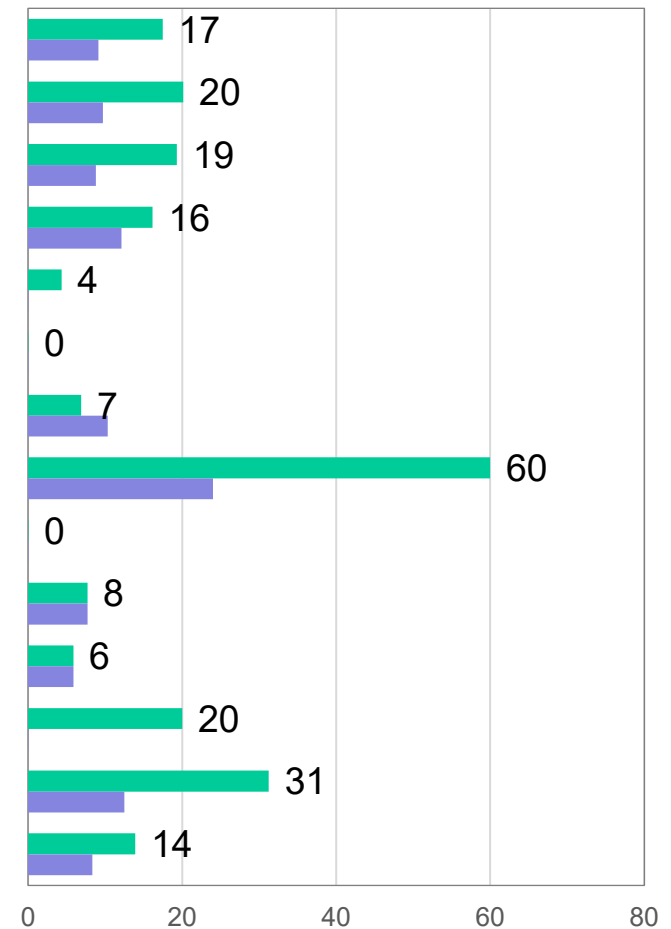

COVID-19 tekitatud probleemid ettevõtetele 2022. a märtsis ja prognoos 2022. a septembriks (% vastanutest)

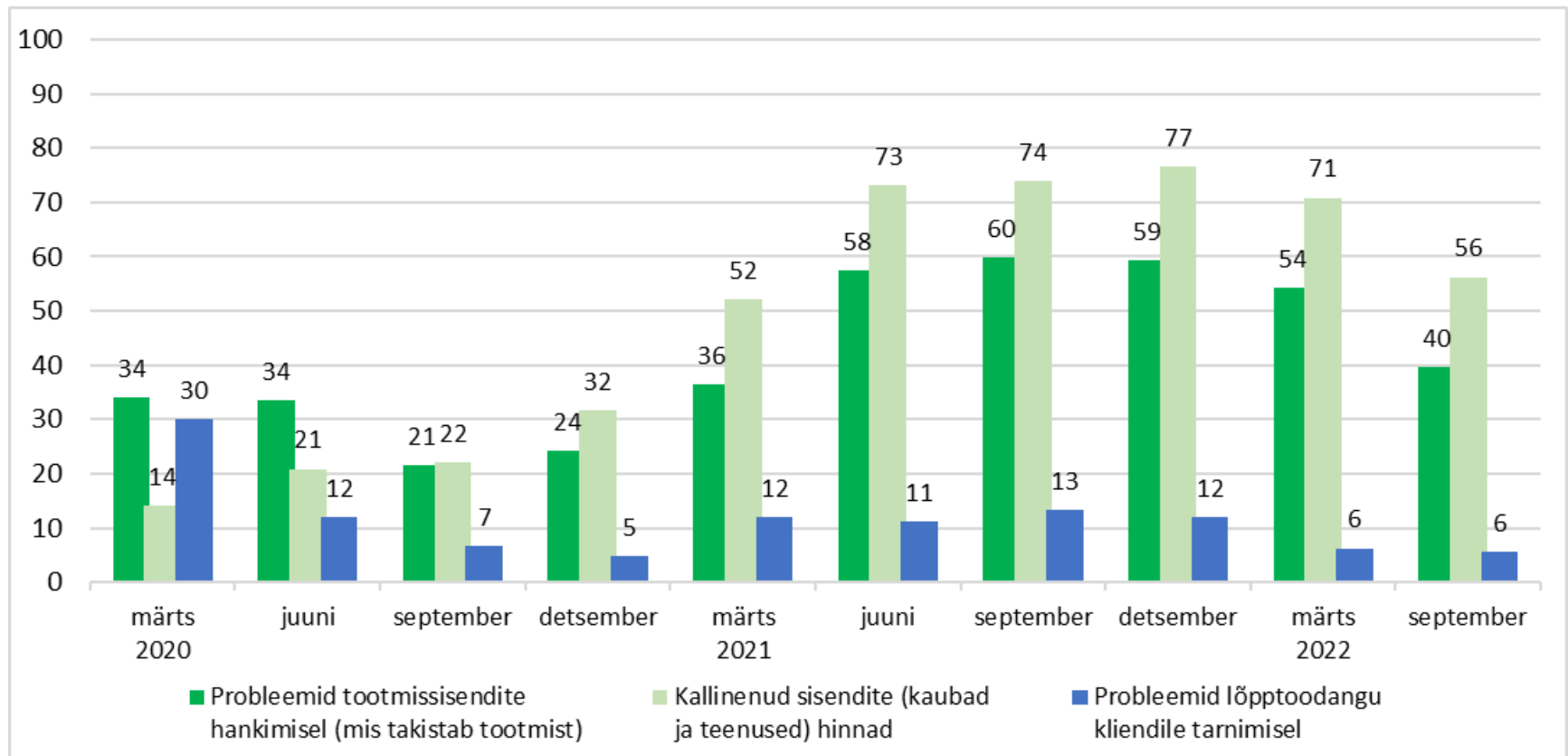
Vähenenud nõudlus toodangu/
teenuse järel

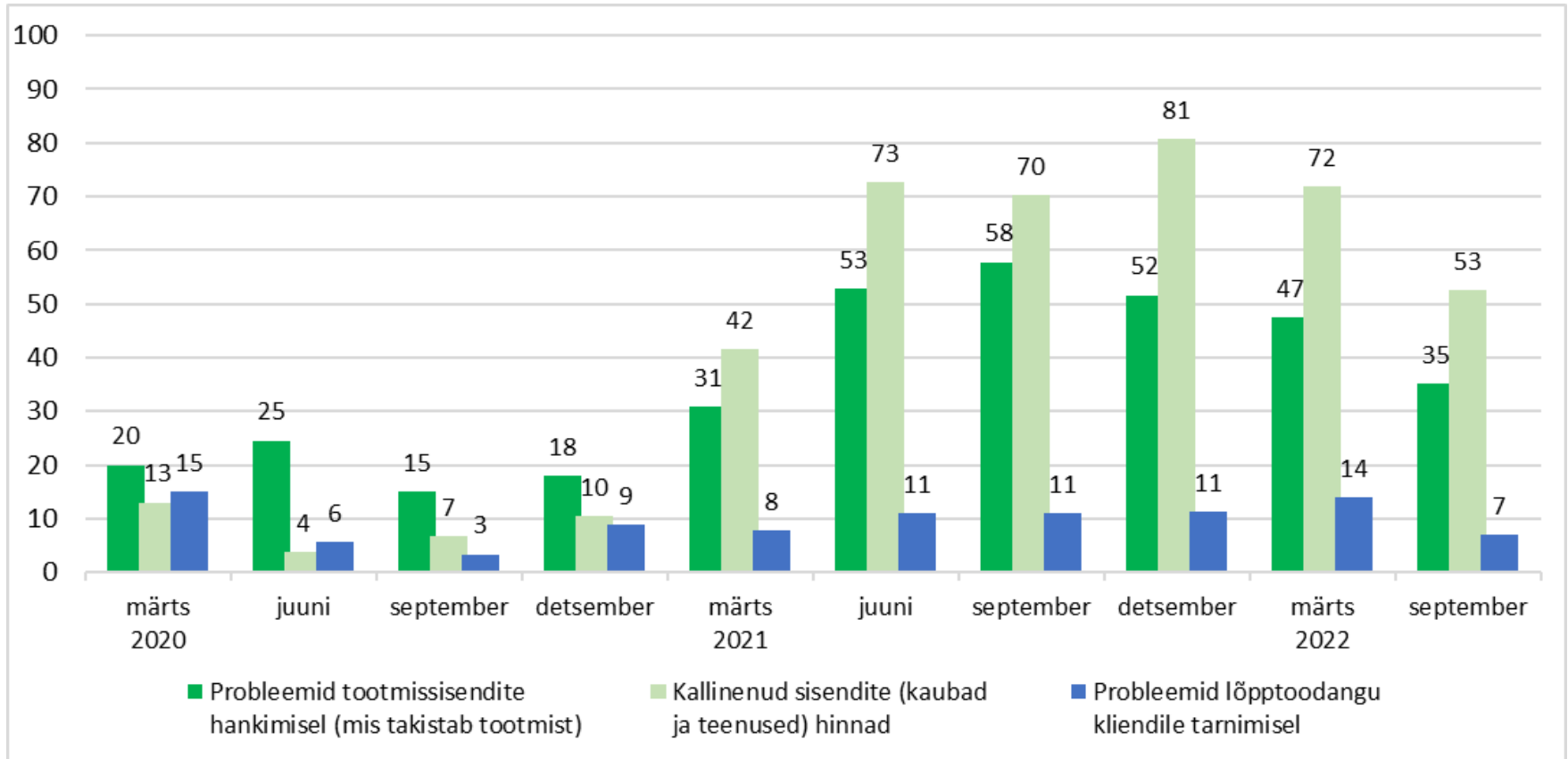
Probleemid suurenenud
nõudluse rahuldamisel

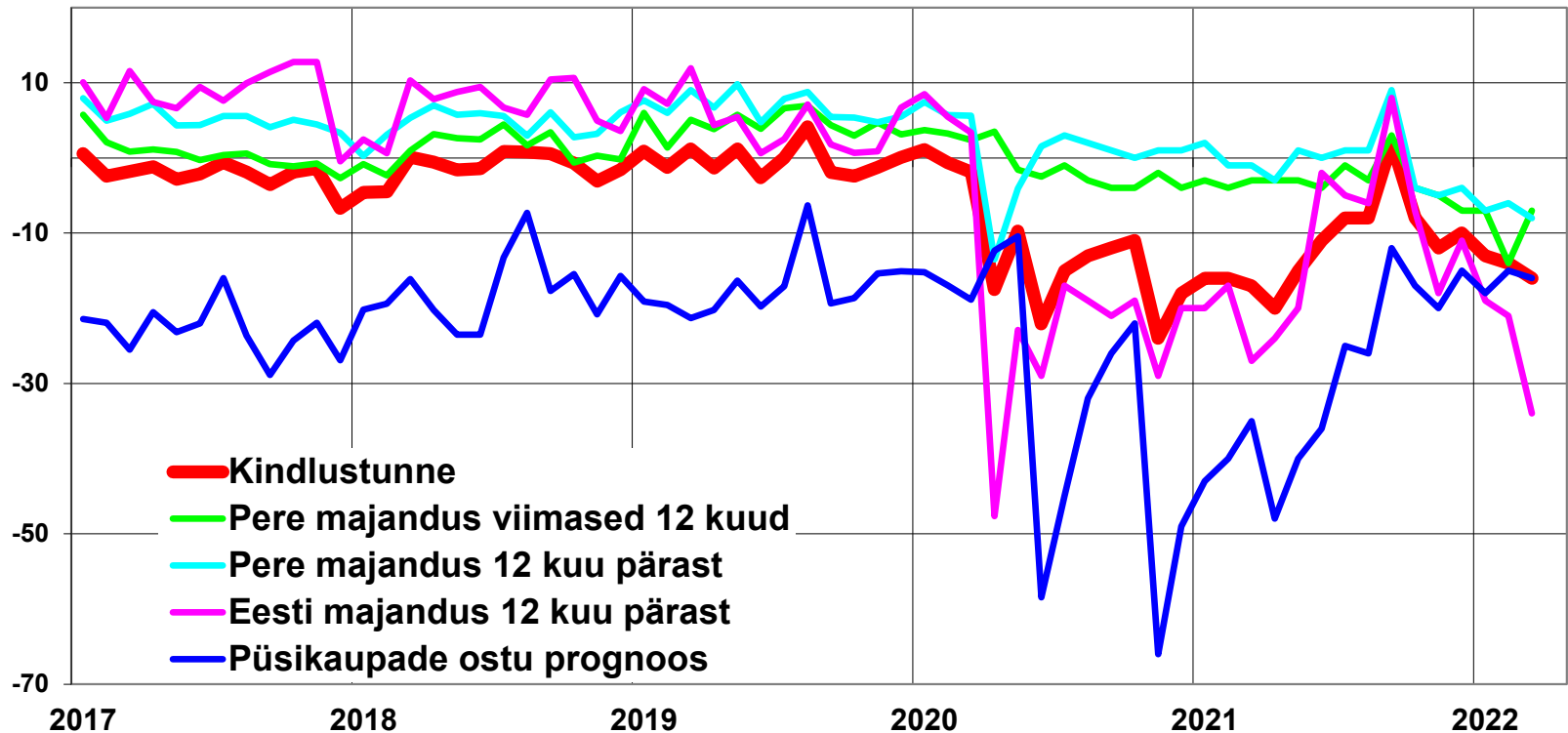
COVID-19 tekitatud tarneaahela probleemid tööstusettevõtetele (probleemi märkinute %)

COVID-19 tekitatud tarneaahela probleemid ehitusettevõtetele (probleemi märkinute %)

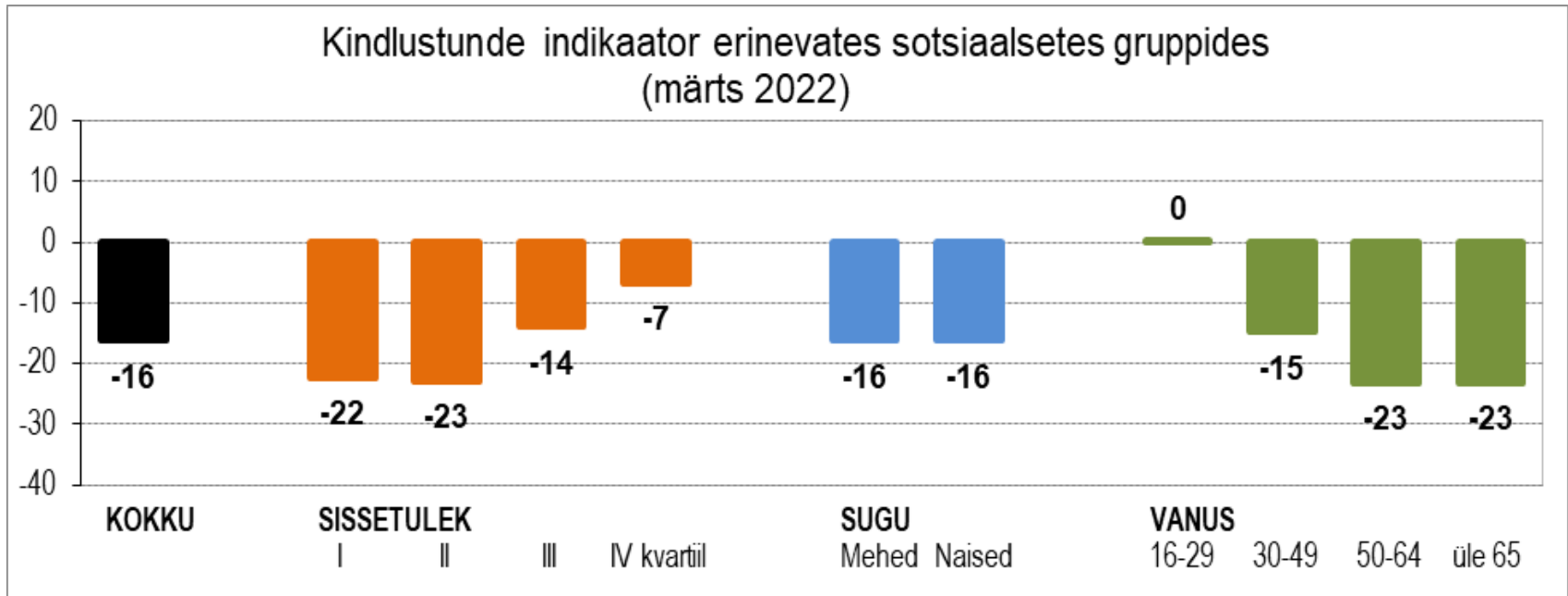

Tarbijate kindlustunde indikaator (komponentide lõikes, saldod)

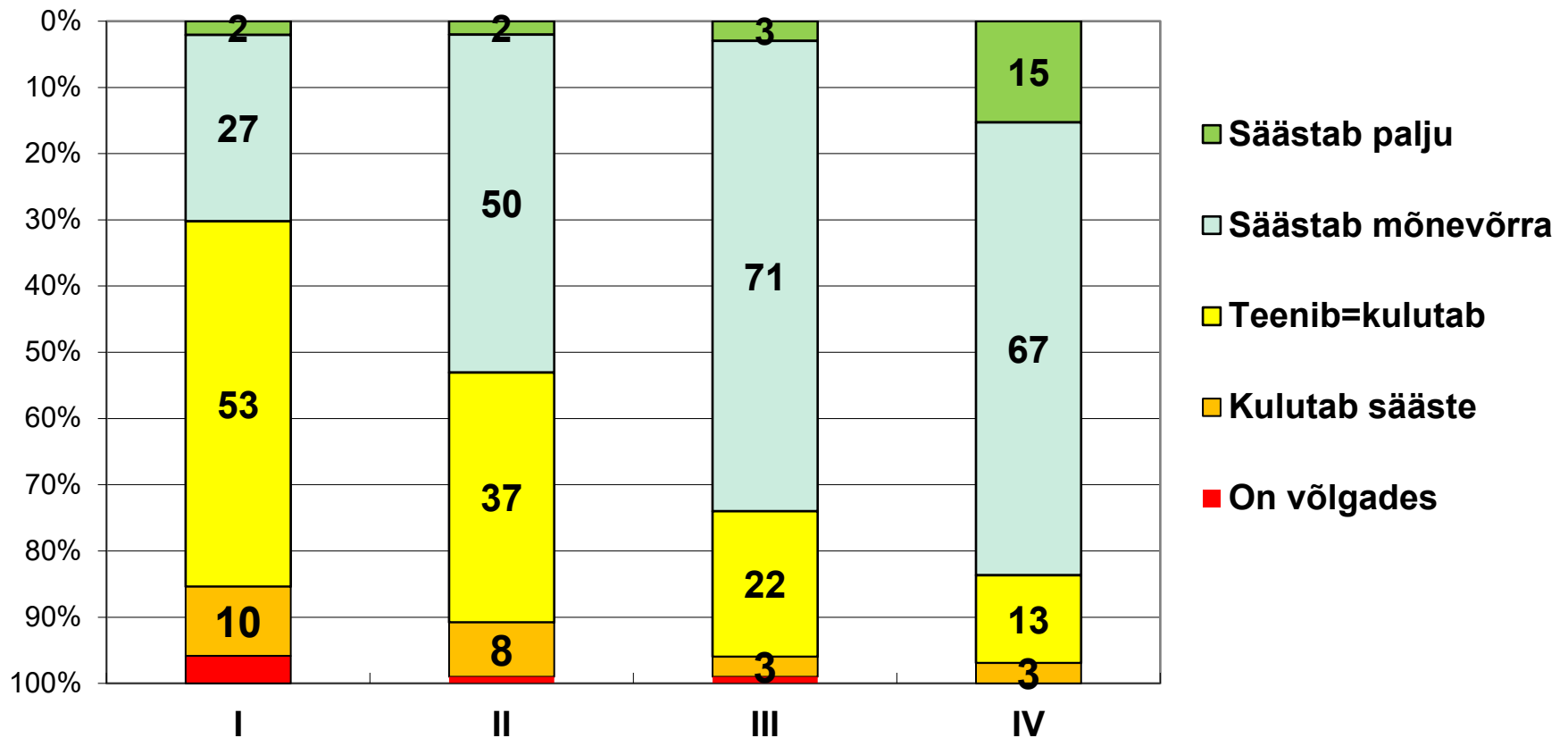

Tarbijate kindlustunne (märts 2022)

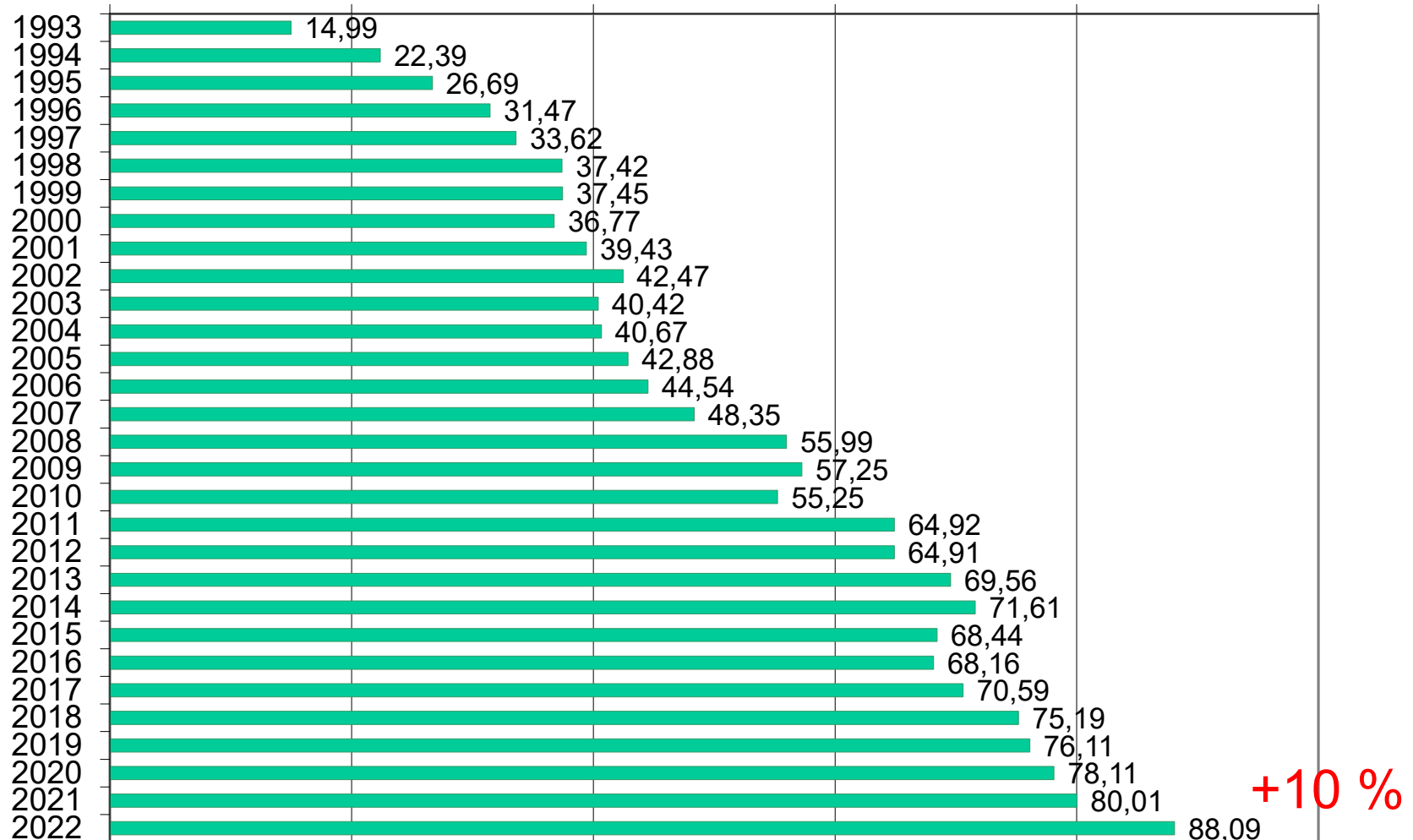
2021 märts -17, detsember -10, 2022 märts -16, pikaajaline keskmine -7

Tarbijate hinnang oma rahanduslikule olukorrale (sissetulekute kvartilides, märts 2022)

EKI toidukorvi maksumus märtsis 1993-2022 (€/4-liikmeline pere üks nädal, põhikaubad)

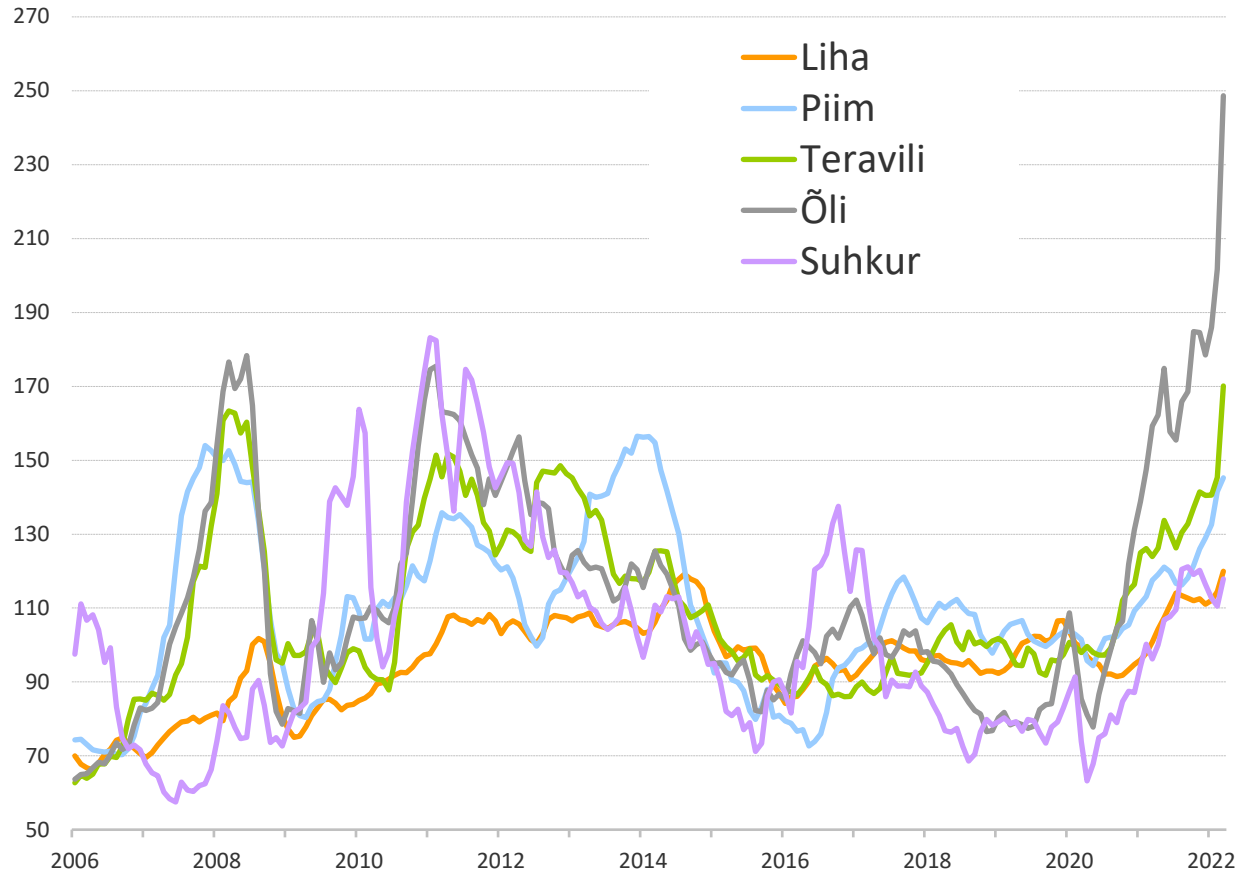
FAO toiduhinna indeks

2014-2016=100

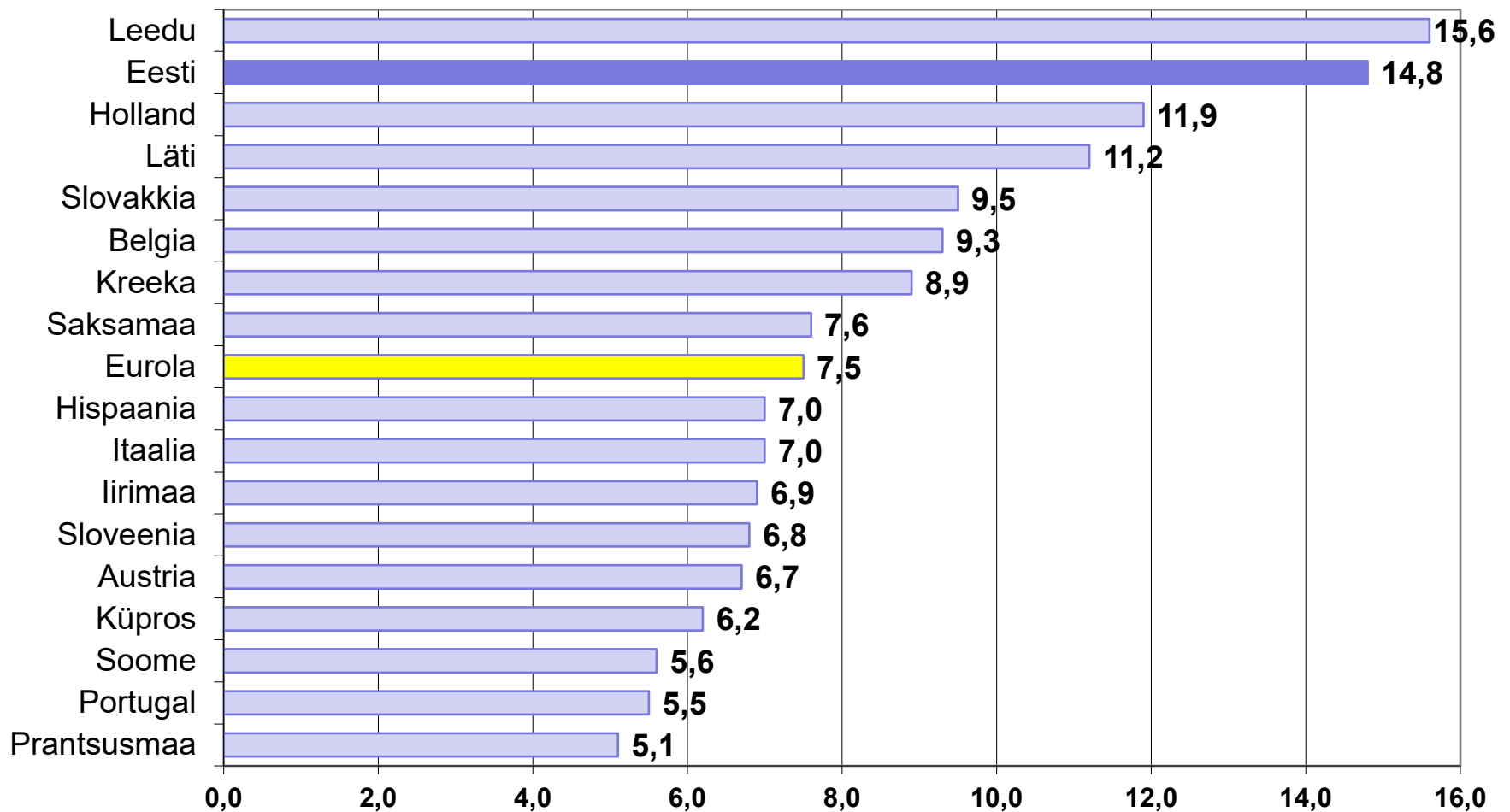
FAO toiduhinna indeksid kaubagruppide lõikes

2014-2016=100

Tarbijahinnad (HICP) euroalal (%, märts 22/märts 21)

Eesti inflatsioon üks kiiremaid

Kokkuvõte

- Majandusekspertide hinnangul Eesti ärikliima viimase 3 kuuga halvenes ja majandus jahtub.
- Eesti majandusosalusindeks (99,8 p) oli märtsis 7,8 punkti madalam kui detsembris ja natuke halvem pikaajalisest keskmisest (100 p). Eesti majandusosalusindeks on madalam EL riikide keskmisest (107,5 p).
- Kõigi majandusharude kindlustunne (v.a hotellid ja turismibürood) oli hea, sest nõudlus püsib. Tarbijate kindlustunne langes ja inflatsiooniootused on kõrged.
- Jätkuvalt on ettevõtetele probleemiks tarneprobleemid ja eriti sisendite kallinemine. See toob kaasa hinnatõusu paljudes sektorites. Tööstuse, kaubanduse ja teeninduse inflatsiooniootused on ajaloolisel maksimumtasemel.
- Suurimateks Covid-19 pandeemiast tulenevateks probleemideks ettevõtetele on tarneprobleemid (eriti sisendite kallinemine) ja töötajate puudumine. Haigestumise ja töölt puudumise laine oli suurem kui eelnevates koroonalainetes.